

Zagreb, lipanj 2017.

POJAŠNJENJE ODREDBI ZAKONA O POREZONOM SAVJETNIŠTVU

Ovime se u nastavku pojašnjava primjena Zakona o poreznom savjetništvu („Narodne novine“, br.: 127/00, 76/13 i 115/16) kojeg su zadnje izmjene stupile na snagu 01.01.2017. godine, a koje je Europska Komisija kroz IMI procedure EU dana 27.10.2016. ocijenila sukladnima Direktivi o slobodi pružanja usluga 2005/36/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005., te Direktivi 2005/36/EZ od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija, za stručno zvanje „porezni savjetnik“ i reguliranu djelatnost „porezno savjetništvo“ koja postoji u Republici Hrvatskoj od 2001. godine.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poreznom savjetništvu („Narodne novine“, br. 115/16), poreznim savjetnicima se kroz ta usklađenja sa EU stečevinom propisuje da, osim do tada kroz samostalnu djelatnost i kroz javna trgovačka društva, mogu obavljati djelatnost i kroz novi pravni oblik - *društvo s ograničenom odgovornošću za porezno savjetništvo*. Usklađene odredbe dalje propisuju: ovlasti, stjecanje diplome i ovlaštenja za zvanje porezni savjetnik, način upisa u imenike osoba i društava iz RH i EU, ovlasti za obavljanja djelatnosti u pojedinom pravnom obliku, predstavljanje, obvezu osiguranja, te ovlasti Komore.

Poznato je da se od početka primjene i stupanja na snagu Zakona o poreznim savjetništvu („Narodne novine“, br. 127/00) od dana 01.01.2001. godine u sudskom registru trgovačkih sudova nije mogla upisati djelatnost „porezno savjetništvo“, niti su se mogla registrirati javna trgovačka društva (JTD) za „porezno savjetništvo“, osim kada bi kao dokaz priložila da su svi članovi tog društva položili ispit za poreznog savjetnika i dobili odobrenje za rad.

Uvođenjem dodatnog pravnog oblika „d.o.o. za porezno savjetništvo“ u članku 17.a) Zakon propisuje uvjete osnivanja i obavljanja djelatnosti u d.o.o. za porezno savjetništvo, da jedan ili više poreznih savjetnika upisanih u Imenik Komore mogu osnovati društvo s ograničenom odgovornošću za porezno savjetništvo, te da u nazivu tvrtke d.o.o. treba koristiti oznaku »za porezno savjetništvo«, kako je propisano i za javna trgovačka društva.

Nadalje članak 17. a), koji je u cijelosti usklađen s Direktivom 2005/36/EZ od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija, propisuje da većinu članskih i upravljačkih prava imaju porezni savjetnici (min. 51%), a ne i druge osobe koje nemaju takve stručne kvalifikacije, koji uvjet je Europska Komisija ocijenila sukladnim zahtjevu za opravdanošću i proporcionalnošću iz članka 15., stavka 1. i 2., u vezi s člankom 15., stavkom 3. Direktive 2006/123/EZ o uslugama.

Stoga je ovim izmjenama bilo nužno brisati naslov iznad čl.7. „Osobe ovlaštene za ograničeno porezno savjetništvo“ i redefinirati članak 7. Zakona, obzirom da takvih osoba ili ovlaštenja, niti institucije koja su ih izdavali nije bilo u Republici Hrvatskoj, pa nije ni mogla biti predmet zakona koji se usklađuju reguliranu profesiju u RH.

Nadalje, članak 2. Zakona o poreznom savjetništvu („Narodne novine“, br.: 127/00, 76/13 i 115/16), u stavku 2. nabraja osnovne skupine poslova u djelatnosti poreznog savjetništva, te u stavku 3. one koje obuhvaćaju poslove koje mogu obavljati i sve druge srodne djelatnosti, tj. poslove koji se dijele sa svima, pa i srodnim profesijama:

Članak 2., stavak 2. Zakona:

(2) Porezno savjetništvo je djelatnost davanja savjeta o pitanjima iz zakonodavstva vezanog za poreze i druga javna davanja, izrada i ovjera poreznih prijava i drugih akata u porezno-pravnom odnosu, kontinuirano ugovoreni nadzor pravilnosti vođenja poreznih i računovodstvenih evidencija koje se vode radi izrade poreznih prijava i drugih poreznih isprava i porezno praćenje pojedinog poreznog obveznika koje porezna uprava uzima u obzir prilikom sustavne procjene umanjavanja rizika prije pokretanja nadzora, stjecanja posebnog statusa tog poreznog obveznika u svrhu promicanja dobrovoljnog ispunjenja poreznih obveza pred poreznim tijelima i drugih poreznih postupaka, zastupanje u svim poreznim i prekršajnim postupcima pred poreznim tijelima, sudjelovanje u poreznim upravnim sporovima, vještačenja po odluci suda i/ili poreznog tijela u poreznim predmetima.

Članak 2., stavak 3. Zakona:

(3) Uz poslove poreznog savjetništva mogu se obavljati i poslovi vođenja poslovnih knjiga, izrada financijskih izvješća, usluge iz područja računovodstva i financija, usluge procjene vrijednosti poduzeća i druge srodne usluge.

Porezni savjetnici i revizori, iako srodne profesije, svaka za sebe spada u regulirane profesije Republike Hrvatske, a poslove, ovlasti, polaganja ispita, upis u komore, kontinuirano obrazovanje, etički kodeks obavljanja djelatnosti, predstavljanje, metodologiju, nadzor, osiguranje i ostalo, za ovlaštene revizore i revizorska društva propisuje Zakon o reviziji, dok za ovlaštene porezne savjetnike i društva za porezno savjetništvo to propisuje Zakon o poreznom savjetništvu.

Računovodstvo kao djelatnost u Republici Hrvatskoj nije regulirana profesija sa stručnom kvalifikacijom u smislu Direktive o reguliranim profesijama. Kao podgrana tih dvaju profesija, računovodstvo je u obje te regulirane profesije (za porezno savjetništvo i reviziju) obuhvaćeno ispitnim predmetom kod stjecanja ovlaštenja, što osigurava da se ta djelatnost računovodstva može obavljati u obje te profesije.

Temeljem iznesenog daju se daljnja pojašnjenja:

1. Izmjene Zakona (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreznom savjetništvu („Narodne novine“, br. 115/16)) ni u jednom segmentu ne krše neka od temeljnih načela pravne stečevine Europske unije, niti ograničavaju. Sve pravne i fizičke osobe i dalje mogu samostalno izrađivati, ovjeravati i predavati sve svoje financijske izvještaje i porezne prijave. To znači da to mogu samostalno obavljati sve revizorske, računovodstvene i druge tvrtke za sebe i svoje potrebe.

2. Računovodstvene tvrtke i obrti mogu obavljati računovodstvenu djelatnost za sve preuzete računovodstvene poslove, kao i do sada (iako za ništa nisu licencirani ni ovlašteni), jer u osnovi pružaju usluge iz članka 2., stavka 3. Zakona o poreznom savjetništvu, tj. one poslove koji se dijele: „*poslovi vođenja poslovnih knjiga, izrade financijskih izvješća, usluge iz područja računovodstva i financija, ... i druge srodne usluge*“. Te druge srodne usluge uključuju usluge izrade poreznih prijava (bez ovjere u svojstvu poreznog savjetnika i bez kontinuiranog praćenja iz članka 2., stavka 2. Zakona), te ih mogu slati za klijente u njihovo ime kroz sustav e-Porezna/JPP kao i do sada.
3. Revizorske tvrtke mogu obavljati sve prethodno navedene usluge iz članka 2., stavka 3. Zakona o poreznom savjetništvu, ali i porezne savjete uz ograničenja kako to propisuje članak 7. Zakona o poreznom savjetništvu:

Iznimno od odredbi članka 6. ovoga Zakona, porezne savjete mogu ograničeno u okviru svoje djelatnosti, ali bez prava na potpisivanje poreznih prijava, kontinuiranog ugovorenog nadzora pravilnosti vođenja poreznih evidencija iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona, sudjelovanja i zastupanja stranke u poreznim i prekršajnim postupcima pred poreznim tijelima i poreznim upravnim sporovima, obavljati samostalni ovlašteni revizori i revizorska društva u okviru svoje ovlasti iz Zakona o reviziji.

Stoga revizorske tvrtke, ali ni sve druge, ne mogu ni nakon izmjena zakona istaknuti u naslovu tvrtke „za porezno savjetništvo“ niti upisati djelatnost „porezno savjetovanje“ koja je i dalje regulirana profesija sa stručnom kvalifikacijom u Republici Hrvatskoj. Isto tako ni porezni savjetnici ne mogu upisati u naslovu svojeg d.o.o. da je „za reviziju“ niti obavljati djelatnost revizije, iako je revizija srodna profesija i u širem tumačenju omogućena člankom 2., stavkom 3. Zakona: „*i druge srodne djelatnosti*“ .

4. Naime, članak 11., stavak 1. Zakona o poreznom savjetništvu pojašnjava tko se sa stručnim zvanjem i ovlaštenjem na reguliranom tržištu Republike Hrvatske unutar EU može predstavljati kao „porezni savjetnik“ ili pri obavljanju djelatnost istaknuti „porezno savjetništvo“:
(1) Fizičke i pravne osobe koje nisu navedene u člancima 6., 6.a), te 9.a) do 9.f) ovoga Zakona ne smiju obavljati djelatnost poreznog savjetništva niti se predstavljati za poreznog savjetnika.

Izmjene članka 11. Zakona isto su posljedice Direktive o slobodi pružanja usluga kojom se uvodi pravni oblik d.o.o. za porezno savjetništvo, za koja društva Imenik (uz JTD za porezno savjetništvo) vodi i nadzire HKPS. Ovime se jasnije postavljaju pravila u cilju zaštite regulirane profesije poreznog savjetništva u Republici Hrvatskoj i osobe koje su za to potpuno profesionalno ovlaštene da se ne dogod preklapanje s ovlastima drugih reguliranih profesija (njihovih registara i imenika). Stoga predstavljanje bilo koga za „poreznog savjetnika“, a tko nije položio ispit i stekao stručnu kvalifikaciju porezni savjetnik ili istu nije regulirao u skladu sa Zakonom bilo bi protivno vladavini prava, javnom interesu, zaštiti zakonitosti, Zakonu o poreznom savjetništvu i citiranim odredbama direktiva EU.

Prijelazno razdoblje do potpune primjene članka 11. je 31.12.2017., do kada se trebaju uskladiti ili brisati djelatnosti „porezno savjetništvo“ u društvima (d.o.o.) koja ne udovoljavaju Zakonu o poreznom savjetništvu. Nakon toga, tj. od 01.01.2018. godine, propisano je da se sve druge osobe neće moći predstavljati kao porezni savjetnici, niti će moći u tvrtkama registrirati djelatnost porezno savjetništvo, bez da prethodno polože ispit i steknu uvjete, tj. da do/registiraju d.o.o. za porezno savjetništvo sukladno članku 17.a) uz ispunjenje uvjeta iz članka 6., stavka 3. Zakona o poreznom savjetništvu.

Na kraju, razvidno je da će svaka stručna osoba, revizor, računovođa ili druga domaća ili strana osoba (obzirom da je istim izmjenama Zakona ukinit uvjet prebivališta u Republici Hrvatskoj), a koja zadovolji opće uvjete za pristupanje ispitu, kada položi ispit za poreznog savjetnika, biti upisana u Imenik HKPS i dobiti diplomu o stjecanju zvanja porezni savjetnik.

Odobrenja za rad poreznog savjetnika dodjeljuje se kada osoba koja je stekla zvanje poreznog savjetnika započne s obavljanjem registrirane djelatnosti poreznog savjetništva u okviru samostalne djelatnosti, ili kroz javno trgovačkom društvo.

Ako osoba, koja stekne zvanje poreznog savjetnika, odluči osnovati d.o.o. za porezno savjetništvo dobiti će odobrenje za rad ako su zadovoljeni uvjeti iz članka 17.a) i članka 6., stavka 3. Zakona.

Svi porezni savjetnici mogu upisati i obavljati djelatnosti navedene u čl.2.st.2. i 3. Zakona.

Niti jedan drugi propis u Republici Hrvatskoj ne može biti suprotan Zakonu o poreznom savjetništvu, niti može davati nekome ovlasti ili propisati ograničenja za rad poreznih savjetnika koja nisu predviđena ovim Zakonom.

mr.sc. Damir Brajković
predsjednik HKPS